

Fra klinisk retningslinje til klinisk praksis

Strategi for Center for Kliniske Retningslinjer 2015-2018

Vision: Center for Kliniske Retningslinjer skal på en konstruktiv og proaktiv måde synliggøre kliniske retningslinjer være meningsdannende inden for udvikling, bedømmelse og anvendelse af kliniske retningslinjer og fremstå som ligeværdig partner i det danske sundhedsvæsen.

Visionen for Center for Kliniske Retningslinjer operationaliseres gennem målsætningen for Centret:

- Kvalitetsvurderer (fagligt & metodisk) kliniske retningslinjer inden for sundhedsområdet
- Opretter og vedligeholder en base af godkendte sundhedsfaglige kliniske retningslinjer Indgår i nationalt og internationalt samarbejde om udvikling af kliniske retningslinjer
- Udpeger områder for en fremtidig forskningsindsats
- Iværksætter og indgår i forskningsaktiviteter på nationalt og internationalt niveau
- Iværksætter og indgår i undervisningsaktiviteter med henblik på at styrke kvaliteten og udviklingen af kliniske retningslinjer
- Formidler viden om eksisterende kliniske retningslinjer

Uddybning af "Vision og målsætning" for Center for Kliniske retningslinjer (CfKR), kan læses i "Status dokument for Center for kliniske retningslinjer", www.cfkr.dk/om-centret.

Kvalitetsvurderer (fagligt & metodisk) kliniske retningslinjer inden for sundhedsområdet

Centrets videnskabelige råd følger den nationale og internationale udvikling for udarbejdelse af kliniske retningslinjer. Det Videnskabelige Råd kommer med forslag til ændringer af "Manual for udarbejdelse af kliniske retningslinjer", bedømmelsesprocedurer og i uddannelsesprogram for bedømmere, når dette er nødvendigt.

Specifikt vil der i denne komme strategiperiode bliver arbejdet på, at alle kliniske retningslinjer fagligt vurderes af relevante videnskabelige selskaber. Som grundlag for vurderinger bør AGREE II anvendes.

At oprette og vedligeholde en base af godkendte sundhedsfaglige kliniske retningslinjer

CfKR base over kliniske retningslinjer skal være opdateret, logisk og struktureret.

En forudsætning for at kliniske retningslinjer anvendes i praksis er, at klinikere kan genkende problemstillingerne fra klinisk praksis i de udarbejdede kliniske retningslinjer, at klinikerne kan genfinde relevante kliniske retningslinjer og deres anbefalinger, og at anbefalinger fra kliniske retningslinjer kan bruges i lokale instrukser. Hidtil har indeksering været foretaget på baggrund af "Minimum Datasæt for Sygepleje", denne indeksering er ikke logisk for andre professioner, derfor skal indekseringssystemet revideres, således det virker logisk og imødekommer behov fra alle relevante sundhedsprofessioner.

På CfKR's hjemmeside skal der ikke forefindes kliniske retningslinjer, der ikke er opdateret til tiden.

Der skal udarbejdes og implementeres et opdateringssystem, der sikrer dette. Det angives, ud for hver af de offentliggjorte kliniske retningslinjer, om en klinisk retningslinje er gældende eller under revision.

At indgå i et nationalt og internationalt samarbejde om udvikling af kliniske retningslinjer

For at sikre CfKR's metodiske indsigt og dermed kvalitet af de udviklede kliniske retningslinjer og deres monitorering fortsættes samarbejdet med Joanna Briggs Institute, University of Adelaide. Endvidere skal det undersøges om CfKR kan have udbytte af at søge om medlemskab af andre nationale og internationale organisationer og deltagelse i arbejdsgrupper, der arbejder med metodiske problemstillinger specifikt for udvikling af kliniske retningslinjer.

Det kan dreje sig om organisationer eller arbejdsgrupper etableret i regi af: Nationalt Sundheds-IT (medinfor.dk), Cochrane Library, Guidelines International Networks (GIN), Association of Common European Nursing Diagnosis, Intervention and Outcome (ACENDIO), mfl.

At udpege områder for en fremtidig forskningsindsats

På Centrets hjemmeside vil der være et menupunkt, der viser områder, hvor der er foretaget en grundig litteratursøgning, men hvor der ikke eksisterer interventionsforskning, som på nuværende tidspunkt kan danne grundlag for udarbejdelse af kliniske retningslinjer.

At iværksætte og indgå i forskningsaktiviteter på nationalt og internationalt niveau

Udarbejdelse af systematiske oversigtsartikler og metodeudvikling indenfor dette område anses som forskning, og skal foregå ved anvendelse af metoder udarbejdet og beskrevet af Cochrane Collaboration eller Joanna Briggs Institute, og kan involvere både nationale og internationale partnere.

CfKR's medarbejdere skal deltage i udarbejdelse af systematiske oversigtsartikler og metode udvikling, således at medarbejderne vedligeholder de nødvendige metode-mæssige kvalifikationer, og CfKR bliver metodemæssigt stærkt på dette felt. Udarbejdelse af systematiske oversigtsartikler, anses således som en vigtig aktivitet for Centrets medarbejdere.

Der skal altid være mindst en ph.d.-studerende tilknyttet centret.

Tilknytning kan ske hvis emnet for phd-studiet er relevante for Centrets virksomhed, kriterier for tilknytning som ph.d-studerende er beskrevet i Statusdokument for CfKR.

At iværksætte og indgå i undervisningsaktiviteter med henblik på at styrke kvaliteten og udviklingen af kliniske retningslinjer

CfKR kerneområde er at understøtte udvikling af kliniske retningslinjer af høj kvalitet. Derfor skal der fortsat udbydes kurser i udvikling af kliniske retningslinjer. Da kliniske retningslinjer kun er interessante, hvis de tages i anvendelse i forbindelse med patientpleje og behandling, skal CfKR's kursus- og informationsvirksomhed også omfatte kursustilbud, der understøtter implementering af kliniske retningslinjer.

Kompetencer i systematisk søgning og vurdering af videnskabelig litteratur er en forudsætning for kliniske retningslinjer af høj kvalitet. Niveauet svarer til de kompetencer, der er nødvendige for at kunne publicere systematiske litteraturgennemgange.

For at øge kompetencerne blandt medlemsorganisationernes ansatte på dette område, skal medlemsorganisationerne have mulighed for at kvalificere medarbejder til at udarbejde systematiske litteraturgennemgange. Dette vil skabe et solidt grundlag for kliniske retningslinjer og give mulighed for at kunne undervise og vejlede om dette i egen organisation, og dermed sikre at medlemsorganisationernes ressourcer inden for kompetenceudvikling anvendes optimalt ved udvikling af kliniske retningslinjer.

Systematiske litteraturgennemgange foretages på baggrund af en protokol. Der skal oprettes et menu punkt på CfKR's hjemmeside for publicerede protokoller og systematiske litteraturgennemgange.

CfKR skal derfor udbyde kurser i udarbejdelsen af systematiske litteraturgennemgange og supplere med relevant vejledning, med henblik på at etablere et evidensbaseret grundlag for kliniske retningslinjer. Disse kurser skal være på et internationalt anerkendt niveau og bør ækvivalere kurser på phd-niveau.

For at understøtte processer med at implementerer kliniske retningslinjer er CfKR nu certificeret til at udbyde kursus om Getting Research into Practice (GRIP) kurset

udbydes på vegne af University of Adelaide. Der er uddannet en træner, der kan forestå dette program.

Programmet afprøves i en dansk kontekst et samarbejde med University of Adelaide i forhold til implementering af en konkret klinisk retningslinje. Evalueringen skal danne baggrund for, om kurset skal udbydes i Danmark i en national og evt i en international udgave.

Centret bidrager i forskellige undervisningsaktiviteter på landets hospitaler, University Colleges, kommuner og faglige selskaber under DASYS, etc. Dette vil naturligvis ske fortløbende.

CfKR skal fortsat deltage med repræsentation i nationale udvalg og råd med relevans for centrets virksomhed.

At formidle viden om eksisterende kliniske retningslinjer

Centret formidler på nuværende tidspunkt viden om aktiviteter via Centrets hjemmeside, Nyhedsbrev, Nyhedsmails, faglige indlæg i tidsskrifter og videnskabelige tidsskrifter.

Det skal løbende vurderes, hvilke informationer brugerne skal kunne finde på CfKR's hjemmeside, og hvilken form disse informationer skal formidles på, derfor vil der i denne strategiperiode blive afprøvet forskellige formidlingsmetoder. Endvidere skal der arbejdes med at sikre information om nye kliniske retningslinjer, når disse publiceres.

Der er international interesse for de udviklede kliniske retningslinjer, selvom disse er på dansk – fremtidig kliniske retningslinjer skal have et kort resume og anbefalinger oversat til engelsk.

Faglige artikler, der publiceres via CfKR's hjemmeside skal ligeledes have engelsk resume.

Målet er at kliniske retningslinjer og faglige artikler kan blive indekseret i Google Scholar.